

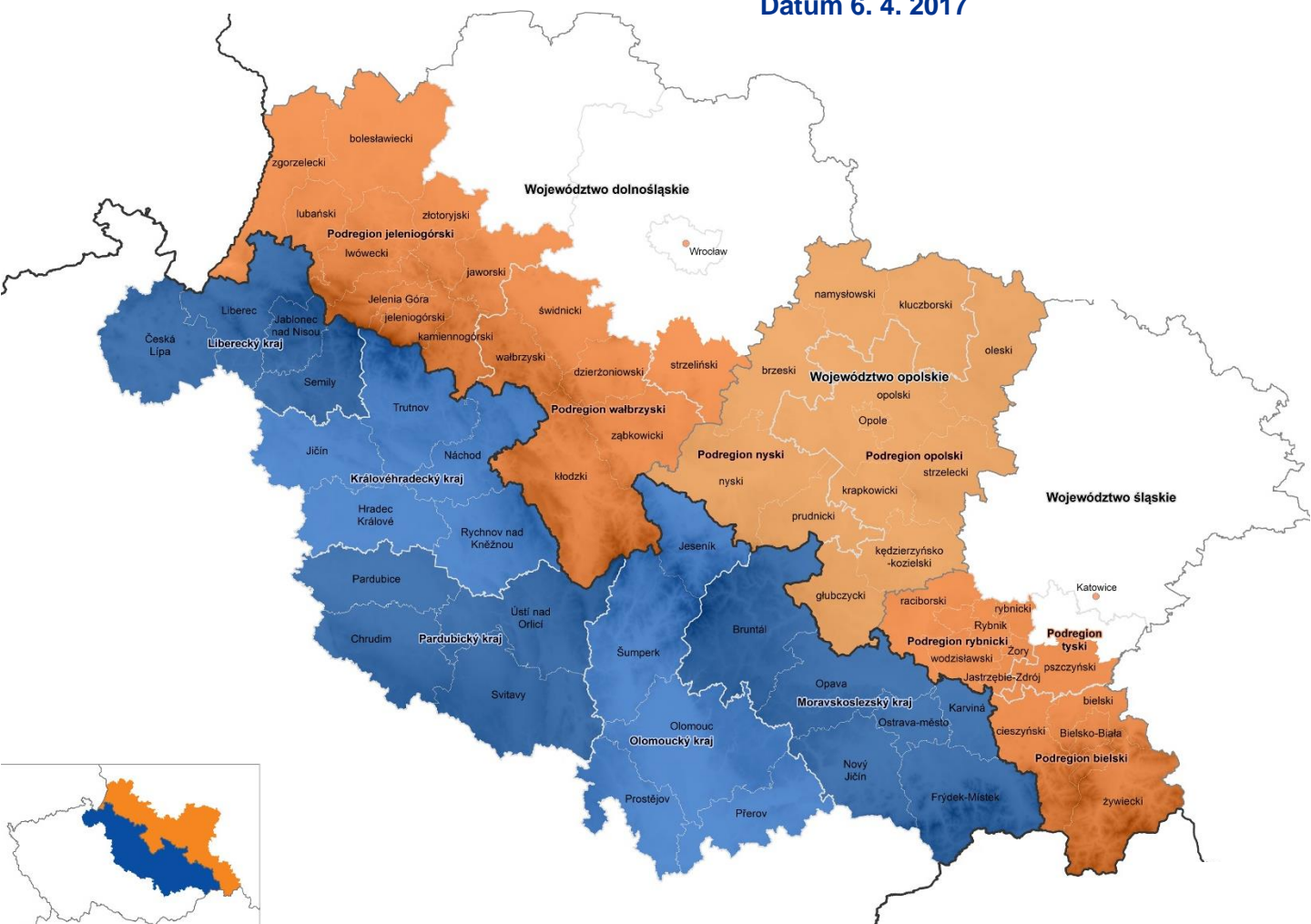

Evaluace plnění priorit a specifických cílů a ověření změn rozvojových priorit programu Interreg V-A Česká republika – Polsko

Manažerské shrnutí

Dílčí plnění 2 – Ověření změn rozvojových potřeb
programu (realizace 2016 - 2017)

Datum 6. 4. 2017

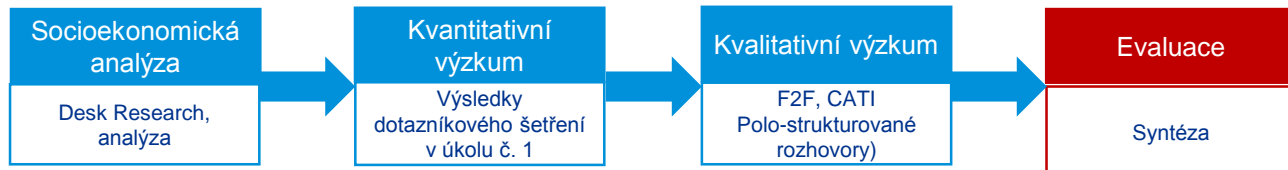

Východiska

Název projektu: „Evaluace plnění priorit a specifických cílů a ověření změn rozvojových priorit programu Interreg V-A Česká republika – Polsko“

Cíle projektu (dílčího plnění 2): zhodnocení makroekonomického vývoje v programovém území, zhodnocení rozvojových potřeb programového území na základě kvalitativního výzkumu a posouzení relevance priorit a cílů programu vzhledem k analyzovanému vývoji a identifikovaným potřebám programového území.

Metodický postup zpracování evaluace:

Získané informace byly analyzovány prostřednictvím vhodných metod. Na základě informací získaných prostřednictvím aktualizované socioekonomické analýzy programového území byly na základě syntézy s informacemi získanými prostřednictvím kvalitativních metod výzkumu získány relevantní informace pro zodpovězení evaluačních otázek.

Evaluační otázky

Otázka č. 1: Jaké jsou hlavní společné problémy programového území, které lze řešit prostřednictvím finanční intervence Evropského fondu pro regionální rozvoj? Jakým způsobem lze pomocí finanční intervence tyto problémy řešit?

Výrok: Hlavní společné problémy programového území řazené podle závažnosti jsou migrace především vzdělaných a kvalifikovaných obyvatel z programového území, vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti především ve strukturálně postižených regionech programového území, prohlubující se nerovnováha mezi strukturou učebních oborů a potřebami trhu práce, vysoká nezaměstnanost ve věkových skupinách 15-24 let a nad 55 let, nízký zájem žáků o technické učební obory, dlouhodobě vyšší podíl zaměstnanců v sekundárním sektoru na české straně a v primárním sektoru na polské straně oproti celostátnímu průměru dané země, omezení přeshraniční akceschopnosti k řešení mimořádných událostí a krizových situací v programovém území, špatný technický stav dopravní infrastruktury, nižší vzdělanostní struktura obyvatel programového území oproti celorepublikovému průměru (vhodné řešit prostřednictvím OP Zaměstnanost na české straně programového území a Programu vědy, vzdělání a rozvoje na polské straně programového území) a nedostatečná turistická infrastruktura v pohraničních regionech.

Otázka č. 2: Které zjištěné hlavní problémy programového území nastavená intervenční logika programu řeší? Řeší je program správným způsobem?

Výrok: Intervenční logika programu – zvolené cíle, priority a podporované aktivity potenciálně přispívají k řešení všech definovaných hlavních problémů území. Nastavení aktivit a cílů lze považovat za adekvátní problémům a potřebám území. Intervenční logiku lze považovat za adekvátně nastavenou ve vztahu k definovaným problémům a potřebám, jejich významu a potenciálu nástrojů ESIF.

Otázka č. 3: Jaké jsou hlavní společné příležitosti programového území, které lze rozvíjet prostřednictvím finanční intervence Evropského fondu pro regionální rozvoj? Jakým způsobem lze pomocí finanční intervence tyto příležitosti rozvíjet?

Výrok: Hlavní společné příležitosti programového území řazené podle významnosti jsou potenciál programového území z pohledu cestovního ruchu (lázeňství, turistika, návštěvnost historických, přírodních či kulturních památek), potenciál přeshraniční spolupráce obyvatel či podniků v programovém území (trh práce, navazování kontaktů, turistika, dovolené), studium technických oborů s perspektivou pracovního uplatnění na trhu práce v programovém území, jazyková vybavenost absolventů jako potenciál k pracovnímu uplatnění na druhé straně hranice programového území a zvýšení regionální mobility prostřednictvím výstavby páteřní infrastruktury.

Otázka č. 4: Které zjištěné hlavní příležitosti programového území nastavená intervenční logika programu rozvíjí? Rozvíjí je program správným způsobem?

Výrok: Intervenční logika programu – zvolené cíle, priority a podporované aktivity potenciálně rozvíjejí všechny hlavní příležitosti území. Nastavení aktivit a cílů lze považovat za adekvátní hlavním rozvojovým příležitostem území. Intervenční logiku lze považovat za adekvátně nastavenou ve vztahu k definovanému potenciálu území.

Otázka č. 5: Jsou v souladu se závěry otázek 1-4 nastavené specifické cíle programu relevantní a platné?

Výrok: Program a jeho cíle lze považovat za relevantní nástroj řešení potřeb a rozvoje potenciálu programového území.

Otázka č. 6: Jsou nastavené synergické a komplementární vazby na jiné nástroje financování stále platné? Pokud ne, jaké synergické a komplementární vazby by měl program nastavit?

Výrok: Operační program Interreg V-A ČR-PL ani dokumenty JMP nedefinují synergické vazby k dalším rozvojovým instrumentům. Zároveň definují nejednoznačně rozsah programovaných komplementárních vazeb. Za relevantně vymezené lze považovat vazby na IROP (v PO 1, 2, 3) i OP ŽP (v PO 1 a PO 2). V dané fázi evaluace nepovažuje hodnotitel za účelné definovat formálně další komplementární ani synergické vazby.

Doporučení pro efektivnější zacílení programu

Doporučení pro efektivnější zacílení programu

Na základě výroků a zjištění vyplývajících ze zodpovězení daných evaluačních otázek byla vypracována následující doporučení pro efektivnější zacílení programu Interreg V-A Česká republika – Polsko.

Doporučení č. 1:

Maximálně využít potenciálu cestovního ruchu programového území na základě podpory zavádění principů destinačního managementu a marketingu.

Zdůvodnění doporučení:

Vzhledem k tomu, že jako největší příležitost programového území byl na základě multikriteriální analýzy určen „Potenciál programového území z pohledu cestovního ruchu“, je nutné zpřesnit zacílení programu, aby mohl být tento potenciál plně využit. Pro skutečné využití dostupného potenciálu cestovního ruchu je nutné vytvořit podmínky. Stěžejní předpoklad pro maximální využití potenciálu cestovního ruchu představuje podpora zavedení principů destinačního managementu a marketingu, jejímž výsledkem bude nejen nastavení způsobu řízení destinací, ale také atraktivní nabídka produktů cestovního ruchu. Klíčovým faktorem bude vnímání atraktivity dané destinace, aby si potenciální návštěvník vybral ke trávení své dovolené právě některou z destinací spadající do programového území. Stimul pro rozvoj cestovního ruchu dále představuje zkvalitňování dostupnosti území a jednotlivých atraktivit cestovního ruchu včetně kulturního a přírodního dědictví a bohatství.

Doporučené kroky:

Aktuální programové období:

- Příprava a vyhlášení výzvy v rámci PO 2 na podporu zavádění principů destinačního managementu a marketingu v programovém území za účelem podpory organizací destinačního managementu a jejich projektů zaměřených na realizaci marketingových aktivit v programovém území (propagace historického, přírodního, kulturního bohatství a dědictví). Přípravu je vhodné koordinovat s aktivitami podporovanými v rámci Národního programu podpory cestovního ruchu MMR a připravovanou kategorizací organizací destinačního managementu, která stanoví pravidla.

Příští programové období:

- V návaznosti na vyhodnocení současného programu a s ohledem na podmínky ESIF v příštím programovém období efektivněji využít potenciálu cestovního ruchu pro rozvoj programového území, a to především rozšířením podporovaných aktivit a zvýšením finanční alokace např. využívání finančních nástrojů (podnikatelské subjekty v cestovním ruchu – infrastrukturní projekty cestovního ruchu/výstavba nových turistických atraktivit), systematická podpora destinačního managementu, atd.

Co je Destinační management a jak jej aplikovat

Soubor technik, nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v dané destinaci. Výsledkem takového procesu jsou udržitelné a konkurenceschopné produkty cestovního ruchu, společné sdílené logo, značka kvality, společný (sdílený) informační - rezervační systém, tvorba cenové politiky, provádění výzkumu a sběru statistických dat z oblasti cestovního ruchu, iniciace partnerství soukromého a veřejného sektoru cestovního ruchu i podpora profesních spolků, sdružení a organizací.

Platformou pro uplatnění destinačního managementu jsou konkrétní subjekty s různou právní subjektivitou, které působí ve vymezeném území.

V rámci programu by měly být podpořeny především lokální a oblastní DMO jak ČR tak v Polsku. Předmětem podpory by měly být především projekty zaměřené na strategické a marketingové aktivity ve vazbě na území

Podpora strategických a marketingových především adresovaná DMO vede k vyšší efektivitě marketingu v rámci daného území.

3K jako základní princip destinačního managementu?

- ✓ **Komunikace** – soustavná vzájemná výměna informací mezi subjekty cestovního ruchu v destinaci
- ✓ **Koordinace** - zajištění věcného, finančního, časového a prostorového souladu organizace realizovaných aktivit v destinaci jednotlivými subjekty cestovního ruchu
- ✓ **Kooperace** – spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu v destinaci, na jejímž základě vznikají synergické efekty ve formě přidané hodnoty pro spolupracující subjekty.

Doporučení pro efektivnější zacílení programu

Doporučení č. 2:

Vytvořit podmínky pro intenzivní spolupráci škol a podniků především s akcentací významu konceptu Průmysl 4.0 a dále v z atraktivnění technických vzdělávacích oborů.

Zdůvodnění doporučení:

Vzhledem k tomu, že jako jedny z nejvýraznějších problémů programového území byly na základě multikriteriální analýzy identifikovány prohlubující se nerovnováha mezi strukturou učebních oborů a potřebami trhu práce, nízký zájem žáků o technické učební obory a vysoká nezaměstnanost ve věkové kategorii 15-24 let, je nutné v oblasti prioritní osy „Vzdělání a kvalifikace“ zpřesnit zacílení programu. Doporučením je **vytvořit podmínky pro spolupráci škol a podniků**, aby byli absolventi co nejvíce uplatnitelní a konkurenceschopní na trhu práce (nastavení učebních oborů takovým způsobem, aby reálně odrážely vývoj a trendy na trhu práce, pravidelné přednášky odborníků z řad firem, odborné praxe žáků ve firmách, systém stipendií, atd.). Aby spolupráce škol a podniků mohla probíhat co nejintenzivněji a neefektivněji, je nezbytné **navázat kontakt firem a škol** způsobem, aby se potenciální žadatelé o dotaci dozvěděli co nejpřesnější informace. Přirozeným vlastníkem aktivity by tedy měly být firmy, ty však nejsou mezi povolenými příjemci dotace. Pokud bude zacílena propagace programu na firmy, ty mohou následně vyvolat poptávku u potenciálních žadatelů, čímž by se rozšířil počet projektových žádostí a zvýšila se kvalita schválených projektů. Také je nezbytné orientovat se na **celosvětově nastupující koncept Průmysl 4.0** (zohlednění dynamického vývoje v této oblasti, upravit učební obory takovým způsobem, který zohlední plnou či částečnou automatizaci určitých pracovních pozic) a také **zatraktivnit technické učební obory pro potenciální žáky těchto oborů**. Základem spolupráce v oblasti Průmyslu 4.0 by měly být vysoké školy a firmy, které ve vzájemné kooperaci, budou přicházet s inovativními řešeními s následným zaváděním do praxe. Doporučením souvisejícím s oblastí vzdělávání je také možná úprava absorpční kapacity programu, tedy optimalizovat často velmi časově dlouhé období procesu schvalování projektových žádostí. Pro příští programové období by bylo vhodné zvážit nastavení severní hranice programového území, aby mohly být do něj zahrnuty i města Katovice a Vratislav, které disponují výrazným partnerským potenciálem pro realizaci projektů a právě nezahrnutí těchto měst do programového území jejich potenciál výrazně snižuje.

Doporučené kroky:

Aktuální programové období:

- Efektivněji podpořit spolupráci mezi vzdělávacími institucemi a institucemi trhu práce prostřednictvím konkrétních aktivit např. (semináře pro firmy z programového území, prezentace dobrých příkladů spolupráce – případové studie na různá témata (Průmysl 4.0, technické vzdělávání), cílenější činnost společného sekretariátu směrem k firemnímu sektoru a vzdělávacím organizacím atd.)

Příští programové období:

- Zvážit rozšíření programového území o polská města Katovice a Vratislav, ve kterých se nachází výrazný a v současnosti velmi málo využívaný potenciál k partnerské spolupráci při realizaci projektů v rámci tohoto programu.
- V návaznosti na vyhodnocení současného programu a s ohledem na podmínky ESIF v příštím programovém období akcentovat potřeby programového území v rámci konceptů Průmyslu 4.0 a předpokládané vyšší poptávky po technických oborech zaměřením programu přímo na firemní sektor (zvážení soukromých subjektů jako příjemců podpory např. v synergii s budoucími operačními programy financovanými z Evropského sociálního fondu).

Doporučení č. 3:

Vytvořit podmínky pro zvyšování zaměstnanosti v sektoru služeb (v terciérním sektoru).

Zdůvodnění doporučení:

Vzhledem k tomu, že jako nejvýraznější problémy programového území byly na základě multikriteriální analýzy identifikovány migrace především vzdělaných a kvalifikovaných obyvatel z programového území, vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti především ve strukturálně postižených regionech programového území a dlouhodobě vyšší podíl zaměstnanců v sekundárním sektoru na české straně a v primárním sektoru na polské straně oproti celostátnímu průměru dané země, je nutné zpřesnit zacílení programu, aby byly vytvořeny podmínky pro podporu vzniku pracovních míst v tom sektoru národního hospodářství, který má největší perspektivu. Podíl zaměstnanosti v terciérním sektoru (sektoru služeb) dlouhodobě roste, přičemž zaměstnanost v tomto sektoru v programovém území na české i polské straně programového území je stále o výrazných 5 p.b. nižší oproti celorepublikovému průměru dané země.

Doporučené kroky:

Aktuální programové období:

- Příprava a vyhlášení výzvy na rekvalifikaci osob pohybujících se na trhu práce (nezaměstnaní, zaměstnanci v neperspektivních oborech s očekáváním budoucího snížení počtu zaměstnanců) na obory perspektivní a uplatnitelné v sektoru služeb s vazbou na programové území (pracovníci v cestovním ruchu a navazujících službách, odvětví kreativních průmyslů, atd.).
- V rámci PO 3 příprava a vyhlášení výzvy na zajištění odborných praxí pro studenty oborů určených pro pracovní uplatnění v sektoru služeb včetně podpory individuální práce s talenty.

Příští programové období:

- V návaznosti na vyhodnocení současného programu a s ohledem na podmínky ESIF v příštím programovém období akcentovat potřeby programového území více provázat budoucí aktivity programu s programy financovanými z Evropského sociálního fondu (vysoká míra vzájemné koordinace aktivit, symbióza při vyhlásování výzev) tak, aby došlo k posílení dopadu těchto účinků na trh práce.

Doporučení pro efektivnější zacílení programu

Doporučení č. 4:

Zefektivnit proces přípravy výzvy a podání žádosti v rámci prioritní osy 3

Zdůvodnění doporučení:

Vzhledem k relativně vysokému podílu projektů vyloučených na kritériích formální přijatelnosti v rámci PO 3 (57 % žádostí) hodnotitel navrhuje doplňkové doporučení dílčího, procesního charakteru.

Obecně, účelem procesu přípravy výzvy a jejích podmínek je vyvolání adekvátní poptávky po nabídce programu, která umožní podpořit dostatečné množství kvalitních projektů, které budou plnit programové cíle. Poptávka v dané výzvě by měla převyšovat nabídku, aby byl vytvořen potenciál pro závazkování alokace kvalitními projekty a bylo potenciálně možné nahradit ukončené projekty / žádosti. Avšak žádosti vyloučené z administrace pro formální přijatelnost zbytečně zatěžují systém administrace, nepřinášejí žádný přínos cílům programu, na straně příjemců představují marné náklady spojené s přípravou žádosti (a potenciálně negativní reputaci programu).

Z hlediska administrativní zátěže implementační struktury i žadatelů se jeví jako účelné zaměřit se důkladněji na komunikaci účelnosti projektů a výběrových kritérií v rámci PO 3 v cílové skupině potenciálních žadatelů a pokud možno předejít vysoké úmrtnosti projektů na formálních kritériích (zejména v situaci, kdy je závazkováno pouze nízké procento alokace).

Doporučené kroky:

Aktuální programové období:

- Zaměřit se na komunikaci účelnosti projektů a výběrových kritérií v rámci PO 3 v cílové skupině potenciálních žadatelů a pokud možno předejít vysoké „úmrtnosti“ projektů v důsledku nenaplnění na formálních kritériích (zejména v situaci, kdy je závazkováno pouze nízké procento alokace). Pokud je příčinou vysoké míry neplnění formálních kritérií nedostatečný zásobník projektových záměrů vyhovujících stanoveným cílům programu a specifického cíle, doporučuje hodnotitel zvážit využití alternativních komunikačních kanálů pro podporu tvorby projektových záměrů – například formou cílenější spolupráce s firemním sektorem jako stakeholderem přirozeně zainteresovaným na kvalitě nabídky pracovních sil na trhu práce.

Příští programové období:

- Doporučené kroky pro příští programovací období v této oblasti by měly být úzce propojeny s kroky v rámci doporučení č. 2. To znamená především zvážení zařazení soukromých subjektů jako příjemců podpory. Tento krok by poté měl být podpořen realizací komunikačních aktivit směrem k cílovým skupinám v rámci PO 3.

Kontaktní osoby:

Ondřej Špaček
Manager

KPMG Česká republika, s.r.o.

Tel: +420 602 265 851
e-mail: ospacek@kpmg.cz

Martin Kavka
Associate Manager

KPMG Česká republika, s.r.o.

Tel: +420 222 123 380
e-mail: mkavka@kpmg.cz

kpmg.cz

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavour to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2017 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved..

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.